

האכילה, אבל כששונה יין אחרי האכילה שוב אין הלפת מזיקה לו.

איתמר: רב אמר: מה ששינוי בכרייתא שאכילת לפת מזיקה, הכונה היא כשבישלה מבלי בשר [וכפי שפירש זאת אביי].

ושמואל אמר: אכילת הלפת מזיקה כשהיא מבלי עצים, שלא בשלה אלא זמן מועט.

ורבי יוחנן אמר: אכילת הלפת מזיקה כשהיא מבלי יין, שאינו שונה אחריה יין, [וכפי שפירש זאת רבא].

אמר ליה רבא לרב פפא: סודני! [בעל שחר תמרים], שהיה רב פפא מוכר שחר — אנן, תבריןן לה אנו שוכרים [מחלישים] את כוחו של הלפת בבשרא וחמרא בכשר וביין. אתון, אתם, ששותי שחר אתם, דלא נפיש לבו חמרא שאין היין מצוי אצלכם — במאי תבריתו לה? במה אתם שוכרים את כוח הלפת שלא יזיק?

אמר ליה: בציבי [בעצים], שאנו מבשלים את הלפת הרבה. **כי הא דביתהו דרב פפא** וכפי שאשת רב פפא היתה נוהגת, בתר דמבשלא לה ללפת, תברא לה, היתה שוכרת [מחלישה] את כוחה בתמנן אופי פרסייתא [בשמונים בקעיות של עצים גדולים]. כלומר, לאחר שבישלה את הלפת, היתה מוסיפה לאש כמות גדולה של עצים, כדי שתבשל הלפת יותר.

תנו רבנן: דג קטן מליח, פעמים שהוא ממית את האוכלו בשבעה [ביום השביעי] למליחתו, ולפעמים ביום שבעה עשר למליחתו ולפעמים ביום עשרים ושבעה למליחתו, ואמרי לה: שגם ביום עשרים ושלושה למליחתו יכול הוא להמית.

ולא אמרן שיכול להמית אלא דוקא במטוי ולא מטוי, שצלוי חלקית, אבל מטוי שפיר שצלוי היטב — לת לן בה, שאינו ממית.

ואף בדלא מטוי שפיר, לא אמרן שממית, אלא דלא שתה בתריה [שלא שתה אחריו], שכרא [שכר]. אבל אם שתה בתריה שכרא — לית לן בה, ואינו ממית.

שינוי במשנתנו: והשותה מים לצמאז — מברך לפני השתיה שהכל נהיה בדברו.

שואלת הגמרא: מה ששינוי במשנה שדוקא "לצמאז" מברך שהכל, לאפוקי מאי, מאיזה אופן באה המשנה להוציא שלא יברכו עליו שהכל?

אמר רב אידי בר אבין: לאפוקי למאן דחנקתיה אומצא [שנחנק על ידי חתיכת מה-א בשר] בבית הבליעה ושונה מן המים כדי לסלקה משם, — באופן זה, כיון שאינו רוצה כלל בגוף שתיית המים, אינו מברך עליהם⁽¹⁾.

1. מפשטות דברי הגמרא נראה, שדוקא אם אין לו כלל כונה לשתות מהמים אלא עושה זאת רק כדי להעביר האומצא אין לברך עליהם, וכן נראה מלשון השולחן ערוך (ר"ד ס"ז). ואולם הביאור הלכה (שם) הביא מהגר"א, שלא רק

באופן זה אין לו לברך עליהם, אלא אף אם היתה לו כונה לשתות מהם רק שאינו נהנה מהשתיה כי אינו צמא, גם כן הדין הוא שאינו מברך עליהם. והגמרא שנקטה "חנקתיה אומצא" לאו בדוקא היא, אלא אורחא דמילתא היא.